

Milí priatelia, viete, čo bolo jedným z najsilnejších zážitkov pápeža Františka z uplynulého týždňa? Ako prezradil pri jednej z audiencií, takto sa mu zdôveril istý sudca: „Niekedy, Otče, keď idem do väzenia, sa mi stane, že plačem spolu s väzňom.“ Toto sa dotklo a potešilo srdce pápeža. Niečo podobné sme mohli vidieť počas jeho apoštolskej cesty v Albánsku: po svedectve staručkého kňaza o mučení počas komunistických čias, ho Svätý Otec so slzami objal, plakali spoločne... Stretnúť človeka a vidieť v ňom brata, vidieť v ňom niekoho, kto ku mne v istom zmysle patrí. Nečakať, ale s odvahou vyjsť zo svojho malého sveta, v ústrety stretnutiu. Otvoriť sa a vyjsť na „periférie“, k tomuto nás neustále povzbudzuje Svätý Otec.

Zuzana Klimanová

Anjel Pána: Láska je mierou viery, viera je dušou lásky

Láska je mierou viery, viera je dušou lásky. Toto je hlavná myšlienka pápežových slov pred modlitbu Anjel Pána v nedeľu 26. októbra. Vychádzal z nedeľného evanjelia pričom konštatoval, že láska k Bohu a láska k blížnemu sú dve tváre jednej mince. Dokonca – ako dodal – ide o jedinú tvár, tvár Boha, ktorá sa odráža v každom bratovi.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnešné evanjelium nám pripomína, že celý Boží zákon je zhrnutý do lásky k Bohu a k blížnemu. Evanjelista Matúš nám hovorí, že niektorí z farizejov sa zišli, aby pokúšali Ježiša (porov. 22,34-35). Jeden z nich, učiteľ Zákona, sa ho opýtal: «Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie?» (v. 36). Ježiš citujúc Deuteronomium odpovedal: «Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou

dušou a celou svojou myslou! To je najväčšie a prvé prikázanie» (vv. 37-38). Mohol sa tu zastaviť. Avšak Ježiš dodáva niečo, na čo sa učiteľ Zákona nepýtal. Hovorí: «Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!» (v. 39) Ani toto druhé prikázanie nevymyslel Ježiš, ale ho zobral z knihy Levitikus. Jeho novota spočíva v tom, že tieto dve prikázania – láska k Bohu a láska k blížnemu – postavil vedľa seba, čím

dal najavo, že sú neoddeliteľné a vzájomne sa dopĺňajú, sú to dve strany tej istej mince. Nemožno milovať Boha bez lásky k blížnemu a nie je možné milovať blížneho, a nemilovať Boha. Pápež Benedikt nám o tom zanechal krásny komentár vo svojej prvej encyklike Deus caritas est (č. 16-18). V skutočnosti viditeľným znamením, ktoré môže kresťan ukázať svetu a druhým, svojej rodine, ako svedectvo o Božej láske, je láska k bratom. Prikázanie lásky k Bohu a k blížnemu je prvým nie preto, že je v zozname prikázaní na vrchu.“

Stredajšia generálna audiencia: Viditeľná a neviditeľná skutočnosť Cirkvi

Svätý Otec 29. októbra predniesol ďalšiu zo série katechéz o Cirkvi. Vysvetlil v nej jednotu medzi viditeľnou a neviditeľnou skutočnosťou Cirkvi, ako aj ich vzájomný vzťah. Na záver vyslovil apel v súvislosti s epidémiou eboly, spomenul smrť mexických študentov a osobitný pozdrav adresoval aj slovenským pútnikom.

V úvode generálnej audiencie zaznel úryvok z Evanjelia podľa Lukáša (4,18-19): *«Ježiš povedal: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na*

slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok.» Svätý Otec zdôraznil, že viditeľnú skutočnosť Cirkvi netvorí len pápež, biskupi, kňazi a zasvätené osoby: *„Viditeľnú skutočnosť Cirkvi tvoria mnohí pokrstení bratia a sestry, ktorí vo svete veria, dúfajú a milujú. Tvorí ju všetci tí, čo nasledujú Pána Ježiša, a ktorí sú v jeho mene nablízku tým posledným a trpiacim, snažiac sa poskytnúť im úľavu, útechu a pokoj.“*

Vzťah medzi viditeľnou skutočnosťou Cirkvi a tou duchovnou vysvetlil na príklade jednoty ľudskej a Božskej prirodzenosti Krista. Zdôraznil, že neviditeľná skutočnosť je dôležitejšia ako tá viditeľná a preto tak, ako u Krista ľudská prirodzenosť slúži tej Božskej, tak aj viditeľná skutočnosť Cirkvi musí slúžiť tej neviditeľnej.

VIAC

Program pápežských liturgických slávení na november

Na slávnosť Všetkých svätých bude pápež František o 16.00 celebrowať svätú omšu na rímskom cintoríne Campo Verano. V deň spomienky na všetkých verných zosnulých 2. novembra navštívi Vatikánske hrobky, kde bude viesť modlitbovú pobožnosť za zosnulých pápežov. V pondelok 3. novembra bude v Bazilike sv. Petra predsedáť svätej omši za kardinálov a biskupov, ktorí zomreli v uplynulom roku. Nedeľa 23. novembra bude Nedeľou Krista Kráľa. Počas tejto slávnosti na Námestí sv. Petra, so začiatkom o 10.30, pápež František svätorečí šiestich blahoslavených. V dňoch od 28. do 30. novembra, sa uskutoční apoštolská cesta pápeža Františka do Turecka, počas ktorej, ako sme už informovali pri zverejnení programu cesty, navštívi mestá Ankara a Istanbul.

P. Lombardi o mimoriadnosti synody a úlohe Svätého Otca počas nej

Nikdy predtým synoda biskupov nevzbudila takú pozornosť ako tohtoročná mimoriadna synoda o rodine. O tom, prečo synoda pritiahla taký veľký záujem a o tom, ako ju prežíval pápež, hovorí riaditeľ vatikánskeho Tlačového strediska P. Federico Lombardi.

„Bola to naozaj veľmi špecifická skúsenosť a veľmi odlišná od predchádzajúcich synod, pretože – ako už bolo povedané a ako pápež vysvetlil – tentoraz išlo o etapu cesty, ktorá nepredstavuje synodu uzatvorenú do seba, ukončenú epizódu, ale dlhé a dôkladné rozlišovanie Cirkvi ako spoločenstva na ceste. Pápež sa rozhodol pre tento zložitejší plán postupovania, pretože tu ide o riešenie problémov veľmi ťažkých, veľmi citlivých... “

VIAC

Pápežská akadémia vied odhalila bustu Benedikta XVI.

V pondelok 27. októbra Svätý Otec navštívil Pápežskú akadémiu vied, kde sa konalo plenárne zasadnutie jej členov, zamerané na skúmanie konceptu prírody. V sídle inštitúcie zároveň odhalili bustu emeritného pápeža Benedikta XVI. Pápež František prítomným predniesol príhovor vyzdvihujúci osobu pápeža Ratzingera.

„Páni kardináli, drahí bratia v biskupskej a kňazskej službe, vážené dámy, vážení páni! Vo chvíli, keď padal závoj pri odhaľovaní busty, ktorú si na znak uznania a vďaka vedeckí pracovníci želali mať v sídle Pápežskej akadémie vied, moju dušu naplnil pocit radosti. Táto busta Benedikta XVI. už na prvý pohľad všetkým pripomína osobnosť a výraz drahého pápeža Ratzingera. Podobne tiež pripomína jeho ducha: ducha jeho náuky,

jeho príkladov, jeho diel, jeho oddanosti Cirkvi, jeho terajšieho „kláštorného“ života. Tento jeho duch, ktorý má ďaleko od toho, aby sa unavil behom času, sa bude prejavovať z generácie na generáciu ako stále väčší a mocnejší. Benedikt XVI.: veľký pápež.“ **VIAC**

Pápež Hnutiu Schönstatt: Rodina nebola nikdy tak napádaná ako dnes

Sprevádzať rodinu a brániť manželstvo, na ktoré sa nikdy tak neútočilo ako dnes. Na toto kládol dôraz pápež František pri stretnutí s členmi Schönstattského apoštolského hnutia počas audiencie v sobotu 25. októbra v Aule Pavla VI.

Konala sa pri príležitosti stého výročia založenia hnutia pátrom Jozefom Kentenichom (1885 - 1968) v nemeckom Schönstatte neďaleko Koblenzu, 18. októbra 1914, teda v čase Prvej svetovej vojny. Stretnutie, na ktorom sa zúčastnilo asi 7500 ľudí z päťdesiatich krajín, vrátane Slovenska, bolo oživené spontánnym dialógom prítomných s pápežom. V **odpovedi na otázky** sa Svätý Otec vrátil aj k nedávno skončenej mimoriadnej synode o rodine a varoval pred tlakom spoločnosti ponúkať model rodiny, ktorá by bola akousi formou asociácie: „Možno nazývať rodinou všetko? Nie. Koľko rodín je rozdelených, koľko rozbitých manželstiev, koľko relativizmu pri ponímaní sviatosti manželstva. V tejto dobe je rodina v kríze zo sociologického hľadiska, z hľadiska ľudských hodnôt, rovnako ako z hľadiska kresťanskej sviatosti, je v kríze, pretože je ubíjaná zo všetkých strán a je ponechaná v tomto svojom zranení.“ **VIAC**

Pápež ľudovým hnutiam: Účasť chudobných, revitalizácia demokracií

Pôda, domov, práca. To sú kľúčové body príhovoru Pápeža Františka účastníkom svetového stretnutia Ľudových hnutí zastupujúcich chudobných a marginalizovaných z rozličných krajín, v utorok 28. októbra.

Zámer stretnutia vysvetlil predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Turkson. Svätý Otec vo svojom príhovore zdôraznil, že je potrebné oživiť demokraciu,

a sústrediť sa na odstránenie hladu a vojny, aby bola zabezpečená dôstojnosť všetkých, najmä chudobných a marginalizovaných. „Pôda, strecha nad hlavou, práca. Je to divné, ale keď o týchto veciach s niekým hovorím, zdá sa to, akoby bol pápež komunistom. Nechápeme, že láska k chudobným je jadrom evanjelia.“ Pôda, domov a práca sú „posvätným právom“, to je „sociálna náuka Cirkvi“, upozornil pápež František. Hovoril aj o vidieckych chudobných, tzv. „campesinos“, pričom vyjadril obavu z ich vytrhnutia z vlastných koreňov v dôsledku vojen a prírodných katastrof.

VIAC

Pápež mladým nezamestnaným: Evanjelium je žriedlom nádeje

Svätý Otec zaslal posolstvo mladým nezamestnaným pri príležitosti talianskej konferencie zaoberajúcej sa touto problematikou. „Vy ste mladí patriaci k Cirkvi a preto máte dar a aj zodpovednosť vnášať silu evanjelia do tejto sociálnej a kultúrnej situácie“, vyzvávajú mladých Svätý Otec.

„Nádej v tiesni neistoty zamestnania“, to je téma národnej konferencie organizovanej Biskupskou konferenciou Talianska v dňoch od 24. do 26. októbra v Salerne. Jej cieľom

bolo poskytnúť mladej generácii perspektívu nádeje v ich neľahkej situácii poznačenej vysokou nezamestnanosťou. Účastníkom konferencie zaslal svoje posolstvo Svätý Otec, ktorý bol už v minulosti osobitne konfrontovaný s týmto problémom počas návštev farností a diecéz najmä na juhu Talianska. V súvislosti s nezamestnanosťou v posolstve píše:

„Toto nie je len ekonomický problém, je to otázka dôstojnosti. Tam, kde nie je práca, chýba dôstojnosť, skúsenosť dôstojnosti, akou je prinášať domov chlieb! A žiaľ, v Taliansku je mnoho mladých bez práce.“ Pápež František tiež zdôrazňuje priamy súvis s rodinou: „pracovať znamená môcť plánovať vlastnú budúcnosť, môcť sa rozhodnúť vytvoriť rodinu“.

VIAC

Pápež sudcom: Zrušenie trestu smrti, lepšie podmienky väznic

Pápež František vo štvrtok 23. októbra prijal v Sále pápežov delegáciu Medzinárodnej asociácie trestného práva. V príhovore vyše tridsiatim sudcom uviedol, že kresťania a ľudia dobrej vôle sú dnes vyzývaní bojovať nielen za zrušenie trestu smrti vo všetkých jeho formách, ale aj za zlepšenie podmienok vo väzniciach. Svätý Otec tiež rázne vystúpil proti fenoménu obchodovania s ľuďmi a korupcii. Vynesenie trestu by malo vždy rešpektovať jeho graduálnosť a úctu k ľudskej dôstojnosti, povedal pápež prítomným sudcom.

Posolstvo pápeža Františka Medzinárodnej asociácii exorcistov

Exorcisti „cez mimoriadnu službu, prejavovanú v jednote s ich biskupmi“ preukazujú „lásku a prijatie Cirkvi tým, ktorí trpia v dôsledku pôsobenia Zlého“. Takto píše pápež v posolstve zaslanom pátrovi Francescovi Bamontemu ICMS, predsedovi Medzinárodnej asociácie exorcistov, pri príležitosti ich prvého stretnutia od vzniku asociácie. Kongregácia pre klerikov právne uznala Medzinárodnú asociáciu exorcistov dekrétom z 13. júna 2014. Na tomto jej prvom stretnutí sa zúčastnilo 300 exorcistov z celého sveta. Diskutovali najmä

o šírení sa okultizmu, satanizmu a ezoterizmu a o ich dôsledkoch. „Tieto praktiky sú pootvorením dverí mimoriadnemu pôsobeniu démonov“ – vysvetľuje v **rozhovore** hovorca asociácie, psychiater Valter Cascioli.

Pápež pozdravil účastníkov ekumenickej púte

Neexistuje ekumenický dialóg bez ochoty vnútornej premeny – povedal pápež František v piatok 24. októbra v príhovore 45 účastníkom ekumenickej púte americkej nadácie *Orientale Lumen*, na jej etape v Ríme. V rámci stretnutia Svätý Otec spomenul aj dôvod svojej nastávajúcej návštevy Turecka.

Púť východných kresťanov vedie metropolita Kallistos z Diokleie. Svätý Otec počas audiencie v Sále pápežov tiež povedal, že „každá kresťanská púť je nielen cestou v geografickom zmysle, ale je predovšetkým cestou vnútornej obnovy, aby sme sa stále viac približovali ku Kristovi, nášmu Pánovi, ktorý je «pôvodcom a zavŕšiteľom viery» (Hebr 12,2)“.

„Tieto rozmery sú absolútne podstatné aj pre pokračovanie na ceste, ktorá vedie k zmiereniu a plnému spoločenstvu medzi všetkými veriacimi v Krista. Neexistuje pravý ekumenický dialóg bez ochoty k vnútornej obnove a k hľadaniu väčšej vernosti Kristovi a jeho vôli.“

VIAC

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Nie je možné byť kresťanmi bez milosti Ducha Svätého, ktorý nám dáva silu milovať – povedal pápež František v homílii rannej svätej omše v Dome sv. Marty vo štvrtok 23. októbra. V piatok 24. októbra hovoril o tom, že každý kresťan je povolaný pracovať na jednote Cirkvi. Zdôraznil tiež, že sa musíme nechať viesť Duchom Svätým, ktorý jednotu Cirkvi vytvára aj napriek rozličnosti ľudí. V pondelok 27. októbra kázal o tom, že ľudí rozpoznáme podľa ich reči. Spytovanie svedomia ohľadne našich slov nám pomôže pochopiť, či sme kresťanmi svetla, kresťanmi tmy alebo takzvanými „šedými“ kresťanmi. V utorok 28. októbra zdôraznil, že Cirkev vytvára Ježiš, ktorý nehľadá na hriech človeka, ale na jeho srdce, ktoré chce uzdraviť.

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankový účet: UniCredit Bank, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala Zuzana Klimanová